

جهان در سالی که گذشت!

بهرام رحمانی

bamdadpress@telia.com

مقدس ترین چیزها برای انسان سلامت روح،

هوش، عشق و آزادی مطلق است.

«چخوف»

مردم جهان، باری دیگر سال گذشته را در نگرانی و ناامنی، نابرابری و بی عدالتی، جنگ و کشتار، ترور و اختناق به پایان رسانده و از سویی نیز در اثر سیاست های بورژوازی جهانی، معضلات و آسیب های اجتماعی رشد و گسترش یافته است. همچنین فقر و فلاکت فزاینده زیست و زندگی را بر اکثریت مردم جهان، به ویژه کارگران و مردم محروم کشورهای در حال توسعه، سخت و دشوار و غیرقابل تحمل ساخته است. با نگاهی به مهم ترین وقایع سال ۲۰۰۳، هر چه بیش تر به ماهیت واقعی و غیرانسانی سیستم سرمایه داری جهانی پی می بریم. مهم ترین وقایع سال ۲۰۰۳، عبارتند از:

* وضعیت کودکان: نماینده صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف) گفت: سالانه متجاوز از ده میلیون کودک در سراسر جهان جان خود را بر اثر ابتلا به بیماری های قابل پیش گیری از دست می دهند و بیش از ۱۵۰ میلیون نیز از سوء تغذیه رنج می برند. یان پیترکلایبرگ، روز سه شنبه ۸ اکتبر ماه، در سخنانی که در مراسم روز جهانی کودک در تهران ایراد کرد، افزود: در جنگ های ده سال اخیر در جهان، دو میلیون کودک جان خود را از دست داده اند و متجاوز از ۱۲۰ میلیون کودک در سنین مدرسه، هر گز به مدرسه نرفته اند... در حالی روز جهانی کودک را گرامی می داریم که بسیاری از کودکان از حقوق اولیه خود که در منشور حقوق کودک سازمان ملل به تصریح بیان شده است محروم هستند و بسیاری از آن ها در سراسر دنیا تحت شرایطی غیرقابل قبول رشد می کنند. اکثر دختران به خصوص در کشورهای توسعه یافته از حقوق جهانی خود محروم هستند. وی از سیستان و بلوچستان و هرمزگان به عنوان مناطقی محروم نام برد که هنوز درصد قابل توجهی از دختران از نعمت تحصیل محروم هستند.

آژانس سازمان ملل متحد نیز در گزارش بهداشتی جهانی سالانه خود نوشت، مرگ و میر کودکان، بسیار بیش از مرگ و میر آن ها در سال ۱۹۹۰ شده است و در سیرالئون از هر نوزاد متولد شده، ۳۰۰ تن از آن ها در سن کم تر از پنج سالگی می میرند. در زیمبابوه متوسط سن برای مردان و زنان ۳۷/۹، در زامبیا ۳۹/۷ و در آنگولا ۳۹/۹ است. همچنین این آمار در سوئیس ۸۰/۶، در سوئد ۸۰/۴ و در فرانسه ۷۹/۷ است. هم اکنون بیش از ۱۰۰ میلیون کودک خیابانی در جهان وجود دارد.

* از مجموع ۸۰۸۹ نفری که در جهان دچار بیماری واگیر سارز شدند، بنا بر اعلام سازمان بهداشت جهانی ۷۷۴ نفر جان خود را از دست دادند.

* خشونت علیه زنان: خشونت در خانواده در حاکمیت رژیم‌های دیکتاتوری مذهبی و سرمایه‌داری و در تمامی طبقات، نژادها، مذاهب و سطوح مختلف وجود دارد. از هر سه زن در طول عمرشان یک زن به وسیله شریک زندگی خود مورد اذیت و آزار جسمی قرار می‌گیرد. در هر ۱۲ ثانیه یک زن مورد ضرب و شتم واقع می‌شود. بیش از ۴۰ درصد زنان به وسیله همسر و یا دوست پسر خود مورد اهانت و آزار قرار می‌گیرند. ۲۵ درصد از زنانی که دست به خودکشی می‌زنند، در تاریخ زندگی‌شان موارد ضرب و شتم وجود داشته است. در مناطق جنوبی ایران، رقم خودکشی زنان نسبت به استان‌های دیگر کشور زیاد است. در هندوستان علی‌رغم ممنوعیت دولتی، هنوز سوزاندن زنان در مراسم سوگواری شوهر وجود دارد.

تحقیقات سازمان ملل، از خشونت گسترده و بردگی زنان خبر می‌دهد. تحقیقات این سازمان نشان می‌دهد که سالانه ۲ میلیون زن در جهان به عنوان «برده»، به شرکت‌ها و صاحبان صنایع بزرگ و خانواده‌های ثروت مند فروخته می‌شوند. تجارت‌کنندگان از این معامله، ۵ تا ۷ میلیارد دلار سود می‌برند. در این تحقیقات برآورد شده است که رابطه بین جنگ و تجارت زنان کاملاً آشکار است؛ مافیایی که از طریق تجارت زنان بیلیون‌ها دلار به دست می‌آورد، در کار تجارت اسلحه نیز دست دارد.

مقامات بلندپایه سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی مختلف در کنفرانس ختنه جهانی در آدیس آبابا، پایتخت اتیوپی، اعلام کردند: «حدود ۱۲۰ میلیون زن در ۲۸ کشور آفریقایی ختنه شده‌اند و این اقدام میان آفریقاییانی که به کشورهای استرالیا، زلاند نو، کانادا، اروپا و آمریکا مهاجرت کرده‌اند نیز دیده می‌شود».

همچنین طبق برآوردهای سازمان جهانی بهداشت، نیمی از افراد بزرگ‌سال آلوده به ایدز را زنان تشکیل می‌دهند و در سراسر جهان در هر ثانیه یک زن به «HIV» آلوده می‌شود.

* سازمان جهانی بهداشت اعلام کرد، آمار مرگ و میر ناشی از ایدز در مناطق جنوبی آفریقا، بسیار بیش‌تر از آمار ۳۰ سال گذشته است.

* صرف هزینه جنگی آمریکا علیه عراق ۲۰۰ میلیارد دلار است، در حالی که بیش از ۲۱ میلیارد نفر در سراسر جهان زیر خط فقر زندگی می‌کنند و درآمد روزانه آن‌ها حتا به یک دلار هم نمی‌رسد. بیش از ۱/۱ میلیارد نفر به آب پاک و آشامیدنی دسترسی ندارند و بیش از ۲/۴ میلیارد نفر گرفتار بحران بهداشتی هستند. رییس‌جمهور آمریکا، بودجه سال ۲۰۰۴ پنتاگون را بیش از شش و نیم میلیارد دلار برای فعالیت‌های آن در نظر گرفته است که نسبت به سال ۲۰۰۳، ۳۴ درصد افزایش

نشان می‌دهد.

* امروز مجموع سربازانی که در ارتش‌های مختلف دنیا خدمت کرده و برای جنگ آموزش دیده‌اند، از ۲۵ میلیون تجاوز می‌کند.

* سازمان ملل، طی گزارشی اعلام کرده است که رشد انفجاری شهرهای جهان در چند دهه گذشته باعث شده بیش از ۹۰۰ میلیون نفر در زاغه‌ها زندگی کنند. در حال حاضر ۵۵۰ میلیون نفر در آسیا، ۱۷۸ میلیون نفر در آفریقا، ۱۲۸ میلیون نفر در آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب و ۵۴ میلیون نفر دیگر در کشورهای ثروت مند جهان در زاغه‌ها زندگی می‌کنند.

* پناهندگان: براساس آمار تخمینی کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد، حدود ۵۰ میلیون پناهنده در جهان زندگی می‌کنند که ۷۵ تا ۸۰ درصد آن‌ها زن و کودک هستند. کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد، حدود ۲۱/۸ میلیون پناهنده را تحت پوشش دارد که نیمی از آن افراد زن و دختر هستند. یعنی از حدود ۲۵ میلیون پناهنده زن و کودک هیچ حمایتی نمی‌شود؛ رقم فاجعه آمیزی است.

۷۵ درصد این پناهندگان از کشورهای گریخته‌اند که قوانین ملی و مذهبی تبعیض آمیز و غیرانسانی در آن کشورها حاکم است. بیش‌ترین متقاضیان پناهندگی در غرب، از کشورهای ایران، افغانستان، عراق، پاکستان، ترکیه، بنگلادش، الجزایر و... است.

ایران در بین ۹۱ کشور توسعه یافته و در حال توسعه، مقام اول مهاجرت نخبگان را دارا است.

* آمار و بررسی‌ها نشان می‌دهند که شکاف طبقاتی در ایران، عمیق‌تر شده است و بیش از ۸۰ درصد ثروت کشور، در دست ۲۰ درصد افراد است. بنا به تحقیقات دکتر توسلی، جامعه شناس و استاد دانشگاه تهران، آسیب‌های اجتماعی از سال ۷۸ تا ۷۹ جرایم و بزه‌کاری‌های اجتماعی بیش از ۱۹۰ درصد رشد داشته و سن فحشا از ۲۷ سال به ۲۰ سال کاهش یافته است. تنها در مورد جرایم کیفی که منجر به زندان شده است، در سال‌های اخیر رقم ۱۵۰ تا ۳۰۰ هزار نفر ذکر شده که موجب تراکم چند برابر تعداد زندانیان در زندان‌ها شده و می‌تواند منعکس‌کننده مشتکی از خروار معضلات اجتماعی باشد. همچنین بنا به اقرار دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر جمهوری اسلامی، ۲/۷ میلیون نفر در رابطه با مواد مخدر در دو ده گذشته دستگیر شده‌اند و رقم زندانیان در سال ۱۳۸۱، به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر، ۲۳۹ زندانی رسیده است که از این تعداد حداقل ۵۰ درصد، یعنی همواره نزدیک به ۹۰-۸۰ هزار زندانی مواد مخدر در زندان وجود دارد. علاوه بر این ماهانه ۳۶۷ نفر معتاد در کشور می‌میرند. رییس دادگستری استان خراسان نیز اعلام کرد: دستگاه قضایی سال گذشته با بیش از ۷ میلیون و ۱۲ هزار جرم در سطح کشور مواجه بوده است. وی گفت: وقتی در جامعه ۸۷ درصد ثروت در اختیار ۱۳ درصد جامعه باشد و ۷ درصد مردم تنها ۱۳ درصد ثروت را در اختیار

داشته باشند، این رشد جرایم زیادتر نیز خواهد شد.

* تلاش جمهوری اسلامی برای تولید سلاح‌های اتمی: وزرای خارجه ۳ کشور اروپایی، یعنی بریتانیا، آلمان و فرانسه وارد تهران شدند تا رژیم جمهوری اسلامی را وادار به امضای پروتکل الحاقی کنند. استراو وزیر خارجه بریتانیا، در فرودگاه مهرآباد به خبرنگاران گفت: «ما به ایران آمده‌ایم تا درباره چگونگی اجرایی کردن قطعنامه صادر شده آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با این کشور مذاکره کنیم». مذاکرات این سه وزیر با مقامات جمهوری اسلامی، در تاریخ ۲۱ اکتبر، در کاخ سعدآباد در پشت درهای بسته و بدون حضور خبرنگاران انجام شد. وزرای خارجه بریتانیا، آلمان و فرانسه، پس از مذاکره با مقامات جمهوری اسلامی، با صدور بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند که جمهوری اسلامی با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری خواهد کرد. سرانجام جمهوری اسلامی، در زیر فشار و تهدیدات اتحادیه اروپا و آمریکا پروتکل الحاقی را امضا کرد.

خبرگزاری رویتر به نقل از منابعی که آن‌ها را دیپلماتیک نامید، گزارش داد: ارتباط احتمالی ایران و پاکستان که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در حال بررسی آن است، بسیار جدی‌تر از چیزی است که پیش از این گمان می‌شد، چرا که به نظر می‌رسد دانشمندان هسته‌ای پاکستان و واسطه‌های پاکستانی به برنامه‌های هسته‌ای ایران کمک کرده‌اند. این خبرگزاری به نقل از منابع دیپلماتیک ادامه داد: آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اسامی نیمی از دانشمندان هسته‌ای پاکستان را که گفته می‌شود به ایران کمک کرده‌اند، در اختیار دارد. اما آژانس از ارائه توضیحات در این باره خودداری می‌کند.

* فعالیت‌های تروریستی جمهوری اسلامی در خارج کشور: روزنامه‌های سوئدی در ماه نوامبر، خبر دادند که دو مرد ایرانی که ظاهراً برای کار دولتی به سوئد آمده بودند دستگیر شدند و دادستان سوئد نیز حکم دستگیری آن‌ها را صادر کرد. اتهام این دو مامور جمهوری اسلامی، جاسوسی بر علیه پناهندگان ایرانی، به ویژه بلوچ‌ها بود. این دو نفر از ماموران وزارت اطلاعات رژیم، در زاهدان هستند که برخی از بلوچ‌ها نیز با آن دو در تماس بودند. یکی از بلوچ‌ها که با این جاسوسان ارتباط داشت، فعالیت آن‌ها را به پلیس مخفی سوئد خبر داد. دولت سوئد، آن‌ها را تحت مراقبت پلیس و بی‌سر و صدا با پرواز مستقیم هواپیمایی ایران (هما) به تهران برگرداند.

از سوی دیگر پلیس اینترپل بریتانیا، به درخواست دادگاهی در آرژانتین، هادی سلیمان‌پور، را روز پنج‌شنبه ۲۱ اوت، در شهر دورهام در شمال شرقی بریتانیا دستگیر و بازداشت کرد. سلیمان‌پور، سفیر سابق ایران در بوینوس آیرس، به اتهام دخالت در انفجار سال ۱۹۹۴ یکی از مراکز یهودیان آرژانتین، که به کشته شدن ۸۴ نفر انجامید، تحت تعقیب پلیس بین‌المللی بود. وی پس از مدتی آزاد شد. پلیس بروکسل نیز به درخواست اینترپل، سعید باغیان، سفیر سفارت ایران در بروکسل را دستگیر کرده بود. باغیان که مسئولیت اداره کنسولی در بروکسل را به عهده دارد. پس از این که وزارت امور

خارجة بلژیک مصونیت سیاسی دبیر سفارت ایران را تایید کرد، پلیس این کشور از وی بازجویی و سپس او را آزاد ساخت.

* روز دوشنبه ۲۲ دسامبر، مجمع عمومی سازمان ملل متحد، قطعنامه پیشنهادی کمیسیون سوم این سازمان را در مور نقض حقوق بشر در ایران با ۶۸ رای موافق، ۵۴ رای مخالف و یک رای ممتنع تصویب کرد.

این قطعنامه، رژیم ایران را به شکنجه و آزار شهروندان، محدودیت آزادی بیان و تبعیض بر علیه زنان و بازداشت‌های طولانی و بدون مجوز فعالان سیاسی، روزنامه‌نگاران، دانش‌جویان و همچنین اجرای مجازات‌های مغایر با موازین حقوق بشر مانند قطع دست و پا، شلاق زدن و اعدام در ملاء عام را مورد انتقاد قرار می‌دهد.

* افغانستان: در اثر حمله هلی‌کوپترهای آمریکایی به شهر غزنی در جنوب شرقی افغانستان، در روزهای ۵ و ۶ دسامبر، ۹ کودک جان خود را از دست دادند. هنوز شوک مرگ این کودکان بر جامعه افغانستان و جهان فروکش نکرده بود که خبرگزاری‌ها حمله به شهر گردیز در استان پکتیا برای کشتن «ملاجانی»، از رهبران طالبان و «انهدام انبارهای مخفی سلاح» را گزارش دادند اما قربانیان آن حمله نیز ۶ کودک افغان بودند. آمریکا و متحدانش، به دنبال عملیات تروریستی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ در آمریکا، به افغانستان حمله کردند و آن کشور را به اشغال خود درآوردند، اما هنوز جنگ و کشتار، گرسنگی و قحطی و سرکوب سیستماتیک زنان در این کشور ادامه دارد و زنان و کودکان بیش‌ترین قربانیان این جنگ و جنگ داخلی توسط گروه‌های مسلح مذهبی هستند. از سوی دیگر کشت خشخاش و تولید مواد مخدر در این دو سال اشغال نظامی آمریکا و متحدانش، به ۳۶ برابر افزایش یافته است.

صندوق بین‌المللی پول در نخستین گزارشی که طی دوازده سال اخیر پیرامون وضعیت اقتصادی افغانستان، در اواخر ماه دسامبر منتشر کرده هشدار داده است که ناامنی در نقاط مختلف این کشور همراه با کشت خشخاش و تولید مواد مخدر چشم‌انداز بهبود شرایط اقتصادی را مورد تهدید جدی قرار می‌دهد. در این گزارش آمده است که افغانستان برای مقابله با وضعیت نابسامان بهداشت، آموزش و پرورش، استقرار امنیت و اصلاح نهادهای ملی به کمک‌های مالی گسترده کشورهای دیگر نیاز دارد.

* اعتراضات جهانی بر علیه جنگ آمریکا و بریتانیا: در حمله به عراق، تلاش جرج بوش و همکارانش برای جلب موافقت دولت‌های جهان و سازمان ملل با شکست روبه‌رو شد. مهم‌تر از آن اعتراضات میلیونی در جهان، از جمله در آمریکا و بریتانیا راه افتاد. بلافاصله پس از آغاز جنگ آمریکا علیه عراق، تظاهرات‌های وسیعی علیه جنگ در کشورهای مختلف صورت گرفت. در بسیاری

از شهرهای بزرگ جهان، کارگران و کمونیست‌ها، دانش‌آموزان و دانش‌جویان، مردم آزادی‌خواه و ضد جنگ، به خیابان‌ها آمدند و به اشکال مختلف جنگ را محکوم کردند.

* اشغال نظامی عراق: آمریکا برای اولین بار در سال ۱۹۹۱ به عراق حمله کرد و از آن تاریخ مردم این کشور در حالت فوق‌العاده جنگی و محاصره اقتصادی قرار گرفتند. در جنگ ۱۹۹۱، بیش از ۳۰۰ هزار عراقی طی ۴۳ روز جنگ کشته شدند. فقدان غذا و دارو و وخامت اوضاع زیستی در عراق، به کشته شدن چندین نفر در روز انجامید. همچنین ۱۴۲۳۵۰ تن گلوله اورانیومی بر سر مردم عراق ریخته شد. بنا به گزارش «یونیسف» میزان مرگ و میر کودکان در عراق نسبت به کشورهای دیگر افزایش یافت. آمار مرگ و میر در کودکان زیر پنج سال برابر با ۱۳۰ نفر از هر ۱۰۰۰ کودک است که این میزان در آمریکا فقط ۸ نفر از هر ۱۰۰۰ کودک آمریکایی است. سرانجام در ۲۰ مارس ۲۰۰۳، آمریکا و بریتانیا بدون توجه به مخالفین میلیونی ضد جنگ در جهان و عدم توافق سازمان ملل و دولت‌های اروپایی با وعده «آزادی مردم عراق» حمله نظامی خود را به عراق آغاز کردند و در اول ماه نیز اعلام کردند که جنگ آمریکا علیه عراق به طور رسمی پایان یافت. اما از آن تاریخ تاکنون سربازان آمریکایی در زیر آتش راکت‌ها، انفجار بمب‌ها و مین‌ها، روزمره به قتل می‌رسند. حدود ۷ ماه پس از پایان جنگ، هنوز هیچ‌گونه نشانی از صلح و آرامش و بازگشت به شرایط عادی و تامین نیازهای اولیه مردم این کشور، دیده نمی‌شود. دولت آمریکا، با وجود داشتن ۱۷۰ هزار نیروی نظامی در عراق، هم‌چنان نیروهای تازه نفس به این کشور می‌فرستد. طبق آمار رسمی به طور متوسط هر روز بیست حمله نظامی علیه سربازان آمریکایی در عراق انجام می‌گیرد. از پایان جنگ تاکنون روزمره دو سرباز آمریکایی به قتل رسیده‌اند و نمودار حملات علیه نیروهای اشغالگر در حال افزایش است. بنا به آمار منابع آمریکایی، تلفات نیروهای نظامی آمریکا در تمام طول ۶ هفته جنگ، بالغ بر ۱۳۴ نفر بوده است، در حالی که تعداد سربازان آمریکایی به قتل رسیده در دوره پس از پایان جنگ، یعنی در ۷ ماه گذشته به چندین برابر افزایش پیدا کرده است. هم‌اکنون هزینه نیروهای آمریکایی در عراق ماهانه حدود چهار میلیارد دلار است.

روز ۲۱ آذر ماه، خبر دستگیری صدام حسین دیکتاتور سابق عراق، در صدر اخبار جهان قرار گرفت. مقامات اروپایی اعلام کردند که وی را در چند کیلومتری یکی از قصرهایش در شهر تکریت، در یک مخفی‌گاه زیرزمینی، بدون شلیک حتا یک گلوله به دام انداختند. در حالی که جوامع بین‌المللی خواهان محاکمه صدام حسین در یک دادگاه بین‌المللی شده‌اند، اما جرج بوش رییس جمهور آمریکا اعلام کرده است که صدام باید در عراق محاکمه و اعدام شود. احتمالاً اگر صدام، در یک دادگاه بی‌طرف بین‌المللی محاکمه شود، از همکاری‌های آمریکا با عراق در سال‌های دهه هشتاد و نقش دونالد رامسفلد، وزیر دفاع آمریکا، در جریان جنگ ایران و عراق پرده برداشته می‌شود که به ضرر

آمریکا است. عراق ۲۴ میلیون جمعیت دارد.

تامین زیست و زندگی مردم عراق و حقوق و آزادی‌های آنان، در گرو خروج بدون قید و شرط نیروهای اشغالگر آمریکا و بریتانیا از این کشور است تا کارگران و مردم عراق در فضایی آزاد و آرام با دخالت مستقیم و برابر همه شهروندان بدون در نظر گرفتن جنسیت و ملیت و عقیده بتوانند حکومت دل‌خواه خود را به وجود آورند. همچنین مردم کردستان عراق، بدون فشار در یک انتخابات آزاد، مستقیماً سرنوشت آتی خود را تعیین کنند.

* تلاش‌های دولت ترکیه و آمریکا برای اعزام ارتش ترکیه به عراق ناکام ماند: در حالی که پارلمان ترکیه طرح دولت این کشور برای اعزام ده هزار سرباز به عراق را، که براساس تقاضای آمریکا پیشنهاد شده بود تایید کرد، اما در اثر مخالفت کارگران و اکثر مردم ترکیه و کردستان عراق، این طرح ناکام ماند و دولت ترکیه اجباراً نتوانست نیروهای خود را به عراق اعزام کند. سلیمان دمیرل رییس جمهور بازنشسته این کشور، در گفت‌وگویی با خبرنگاران گفت: همسایه ما عراق، سرزمین سابق عثمانی است و ترکیه نمی‌تواند نسبت به تحولات جاری در آن بی‌تفاوت باقی بماند. دولت ترکیه، از طریق «جبهه ترکمن»، سیاست‌های خود را در عراق اعمال می‌کند و اساساً به دنبال منافع اقتصادی، سیاسی و نظامی خود و سهم گرفتن از نفت کرکوک و موصل است.

* سلسله عملیات تروریستی در ترکیه: مقامات ترکیه اعلام کردند، در دو انفجاری که روز پنج‌شنبه بیستم نوامبر در شهر استانبول رخ داده است، بیست و شش نفر کشته و حدود چهار صد نفر مجروح شدند. اولین انفجار در شعبه‌ای از بانک بین‌المللی «اچ‌اس‌بی‌سی» در منطقه تجاری شهر رخ داد. یک بمب دیگر نیز در خارج از کنسولگری بریتانیا در مرکز استانبول منفجر شده و خسارات سنگینی بر جای گذاشته است. راجر شورت، کنسول بریتانیا در این شهر کشته شد. روز شنبه گذشته نیز دو انفجار در دو کنیسه استانبول رخ داد و بیش از بیست نفر کشته بر جای گذاشت. به گفته عبدالقادر آق‌سو، وزیر کشور ترکیه، انفجارهای استانبول به شیوه بمب‌گذاری انتحاری صورت گرفته است.

مقامات امنیتی ترکیه، ادعا کرده‌اند که دو نفر از متهمان به انفجار در استانبول، در دهه هشتاد در ایران آموزش دیده‌اند. بنا به اظهار مقامات امنیتی ترکیه، یکی از عوامل انفجار در این کشور، به نام «عدنان ارسوز» که بازداشت شده، در جریان بازجویی‌های خود اعتراف کرده که ۵۰ هزار دلار از یک منبع ایرانی جهت بمب‌گذاری در ترکیه دریافت کرده است. الحیات نیز به نقل از ماموران امنیتی استانبول نوشت، عاملان این انفجار دو نفر سنی افراطی هستند که بیش از شش بار در دهه هشتاد به ایران سفر کرده و در آن‌جا به منظور استفاده از سلاح و مواد منفجره آموزش دیده‌اند.

* ادامه جنگ دولت نژادپرست اسرائیل علیه مردم فلسطین: «نقشه راه» طرح صلح خاورمیانه را جرج دبلیو بوش، رییس جمهور آمریکا، در ۲۴ ژوئن اعلام کرد و اتحادیه اروپا، روسیه و سازمان ملل نیز

در اجلاس ۱۶ جولای و ۱۶ سپتامبر خود از آن استقبال کردند. براساس این طرح صلح بین اسرائیل و فلسطین، زمانی حاصل خواهد شد که فلسطینیان قادر به برقراری دموکراسی شوند و در جلوگیری از خشونت مصمم باشند و اسرائیلی‌ها نیز آمادگی انجام هر کاری برای ایجاد فلسطین دموکراتیک را داشت باشند. در این طرح دست دولت اسرائیل باز گذاشته شده که هم چنان به سرکوب مردم فلسطین و اشغال این کشور ادامه دهد. «نقشه راه»، در سه مرحله انجام خواهد گرفت و سازش کلی در سال ۲۰۰۵ حاصل خواهد شد.

از سوی دیگر در سال‌های اخیر ترمز نظامیان اسرائیلی از رفتن به جبهه‌های جنگ علیه مردم فلسطین افزایش یافته است. از جمله پانزده عضو واحد کماندویی ارتش اسرائیل، با ارسال نامه‌ای به آریل شارون نخست‌وزیر این کشور، اعلام کردند که از انجام ماموریت در مناطق فلسطینی‌نشین خودداری خواهند کرد. در این نامه آمده است: «ما دیگر حاضر نخواهیم بود تا جان مان را برای حکومت سرکوب در مناطق اشغالی و نادیده گرفتن حقوق میلیون‌ها فلسطینی به خطر اندازیم و به عنوان سپر دفاعی برای آبادی‌های یهودی‌نشین مورد استفاده قرار گیریم.

مسئله تامین صلح عادلانه و ماندگار بین اسرائیل و فلسطین، هنگامی واقعیت پیدا خواهد کرد که دولت اسرائیل به اشغال فلسطین خاتمه دهد تا کارگران و مردم آزادی‌خواه فلسطین، بدون خشونت و فشار مستقیم بر سرنوشت اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی خویش حاکم شوند و با کوتاه کردن دست جریان‌های تروریست اسلامی، حکومت مستقل، آزاد، برابر و انسانی خود را تشکیل دهند تا مردم دو کشور اسرائیل و فلسطین در صلح و دوستی و همبستگی زندگی کنند.

* راشل کوری، دختر ۲۳ ساله آمریکایی و عضو جنبش همبستگی و از فعالان صلح و حقوق بشر، در ۱۶ مارس ۲۰۰۳، زیر یک بولدوزر ارتش اسرائیل جان سپرد. او مدتی بود که به همراه ۷ آمریکایی دیگر عضو جنبش بین‌المللی همبستگی در شهرک «های‌السلام» واقع در شهر رفح در نوار غزه به سر می‌برد و برای جلوگیری از تخریب خانه‌های فلسطینیان تلاش می‌کرد. در روز حادثه او سر راه بولدوزری که می‌خواست خانه‌ای را ویران کند ایستاد. اماراننده بولدوزر آگاهانه او را زیر گرفت و به راهش ادامه داد. راشل در یکی از نامه‌هایش به مادرش در آمریکا می‌نویسد: «مادر، ارتش اسرائیل جاده منتهی به غزه را کاملاً تخریب کرده است و دو پست اصلی بازرسی برچیده شده‌اند. معنی‌اش این است که دانش‌جویان فلسطینی نمی‌توانند برای ترم بعد در دانشگاه ثبت نام کنند. مردم نمی‌توانند سر کارشان بروند و کسانی که آن طرف گیر افتاده‌اند خانه‌هایشان برگردند. خارجی‌ها هم که قرار بود فردا در کرانه باختری جمع شوند، این اجتماع را برگزار نخواهند کرد.

* نیمه دوم ماه نوامبر، مخالفت با ادوارد شواردناده رییس جمهور گرجستان، شدت یافت. هزاران تن از مخالفان شواردناده در حالی که وی در پارلمان به مناسبت افتتاح مجلس جدید سخنرانی می‌کرد،

به ساختمان پارلمان حمله کردند و آن را به اشغال خود درآوردند. به دنبال این واقعه شواردناده ناچار شد در میان محافظانش پارلمان را ترک کند. او نخست در مقابل مخالفان مبنی بر استعفایش مقاومت کرد، اما سپس اجباراً از مقام خود کناره گرفت. خانم نینو بورژنادزه، رییس پیشین پارلمان و یکی از مخالفان شواردناده، اعلام کرد که در چارچوب قانون اساسی وظایف رییس جمهور را به عهده می‌گیرد.

* قتل وزیر خارجه سوئد: ساعت ۴/۲۰ دقیقه بعد از ظهر روز چهارشنبه ۱۰ سپتامبر ۲۰۰۳، خانم آنالیند، وزیر امور خارجه سوئد، در جریان خرید از یکی از فروشگاه‌های بزرگ در شهر استکهلم (انکو)، با چاقو مورد هجوم جوان ۲۳ ساله قرار گرفت و به شدت زخمی گردید. وی، ساعت ۵/۲۹ بامداد ۱۱ سپتامبر در بیمارستان درگذشت. هنوز دلیل قتل آنالیند، به درستی اعلام نشده است.

* نابودی سلاح‌های کشتار جمعی در لیبی: سرهنگ قذافی رهبر لیبی اعلام کرد که دنیا تغییر کرده است و کشورش می‌تواند در صلح و آرامش بدون سلاح‌های کشتار زندگی کند. وی در گفت‌وگویش با «سی.ان.ان» از کره شمالی، ایران و سوریه خواست تا از رویه لیبی مبنی بر دست برداشتن از برنامه‌های هسته‌ای پیروی کنند. قذافی گفت: به اعتقاد من آن‌ها باید راهی که لیبی اتخاذ کرد را انتخاب کنند.

* ممنوعیت حجاب در مدارس فرانسه: ژاک شراک رییس جمهور فرانسه، در ابتدای ماه ژوئیه گذشته با تعیین برنار استاسی به ریاست یک کمیسیون، وی را مکلف کرد تا با بازرسی راه‌های اعمال اصول لائیتیس را در جامعه کنونی فرانسه ارزیابی کرده و به اطلاع وی برساند. براساس این طرح، استفاده از هر نوع علامتی که نشان‌گر تبلیغ یک مذهب باشد، باید در مدارس این کشور ممنوع شود. با تصویب چنین قانونی، استفاده از علائم مذهبی از جمله حجاب برای مسلمانان، کلاه مذهبی برای یهودیان و صلیب برای مسیحیان را در مدارس دولت فرانسه ممنوع می‌کند.

گزارش کمیسیون استانی پس از ماه‌ها بررسی، مطالعه و بحث، صبح پنج‌شنبه یازدهم دسامبر تقدیم رییس جمهوری فرانسه شد و برای تصویب به پارلمان فرستاده شد.

* قتل روزنامه‌نگاران: فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران، با انتشار گزارش سالانه خود درباره وضعیت روزنامه‌نگاران در جهان اعلام کرد که در سال ۲۰۰۳، ۸۳ روزنامه‌نگار در جهان کشته شده‌اند. آیدان وایت دبیرکل فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران با انتشار این گزارش به رسانه‌ها گفت: سال ۲۰۰۳ سالی غم‌انگیز برای روزنامه‌نگاران بود و شرایط روزنامه‌نگاران در سال ۲۰۰۳ نسبت به سال قبل از آن ۱۳ مورد افزایش داشت. وی خاطرنشان کرد که جنگ عراق، جان ۱۸ تن از کارکنان مطبوعاتی را گرفت و ۲ تن دیگر هنوز مفقود هستند. مساله مرگ زهرا کاظمی خبرنگار عکاس

ایرانی نیز از دیگر مسایل مورد اشاره در این گزارش است.

زهره کاظمی، از کانادا به ایران رفته بود و در جریان عکاسی از اعتراض خانواده‌های زندانیان سیاسی در مقابل زندان اوین دستگیر شد و در زندان توسط شکنجه‌گران جمهوری اسلامی به قتل رسید.

* جایزه صلح نوبل: جایزه صلح نوبل ۲۰۰۳، به خانم شیرین عبادی، حقوق‌دان و فعال حقوق بشر در ایران تعلق گرفت. آقای اوله دانبولت میوس، رییس کمیته انتخاب برنده نوبل گفت: «این پیامی برای مردم ایران، جهان اسلام و کل جهان است که ارزش‌های انسانی، نبرد برای آزادی، مبارزه برای حقوق زنان و کودکان باید در اولویت باشد». خانم عبادی، با بیان این که «اسلام با حقوق بشر مغایرت ندارد»، عملاً مبلغ سیاست‌های جمهوری اسلامی شد و با تعریف و تمجید از خاتمی رییس‌جمهور و مجلس جمهوری اسلامی این رژیم، مورد انتقاد و اعتراض جامعه آزادی‌خواه ایران و مخالفان جمهوری اسلامی قرار گرفت. امسال ۱۶۵ نفر نامزد دریافت جایزه صلح نوبل شدند؛ از جمله پاپ ژان پل دوم، که خود را رهبر کاتولیک‌های جهان می‌نامد و واسلاو هاول، رییس سابق جمهوری چک از دیگر نامزدهای جایزه صلح نوبل امسال بودند. ارزش جایزه صلح نوبل، یک میلیون و سیصد هزار دلار است.

* زلزله در ایران: در اولین ساعات صبح جمعه ۲۷ دسامبر، زلزله‌ای به شدت ۶/۳ استان کرمان را لرزاند. مقامات رژیم جمهوری اسلامی، چندین ساعت بعد از این واقعه دلخراش اعلام کردند که در شهر بم، بیش از هفتاد هزار کشته و زخمی شده و ۸۰ درصد اماکن شهر نیز ویران گردیده است. عدم اقدام به موقع رژیم جمهوری اسلامی، نه تنها سبب افزایش مرگ‌افزایی که در زیر آوار مانده بودند، گردید، بلکه حتا زخمی‌ها نیز در اثر کمبود امکانات، به ویژه دکتر و درمان‌جان خود را از دست دادند. تعداد کشته‌شدگان این زلزله هولناک نزدیک به پنجاه هزار نفر تخمین زده می‌شود. همبستگی و هم‌دردی جهانی با بازماندگان فاجعه دل‌خراش بم و مردم ایران ادامه دارد.

***

بدین ترتیب، سیستم سرمایه‌داری جهانی از یک سو فقر و فلاکت و استثمار شدیدی را بر اکثریت شهروندان جهان و به ویژه کارگران تحمیل کرده است و از سوی دیگر با جنگ‌ها و کشورگشایی امپریالیستی میلیون‌ها انسان را به نابودی کشانده و زندگی شهروندان جهان را در معرض تروریسم، سرکوب و ناامنی قرار داده است. در چنین وضعیتی تنها راه رهایی بشر از یوغ و ستم سرمایه‌داری و وضعیت فلاکت‌بار اقتصادی، سیاسی و اجتماعی تقویت جنبش کارگری کمونیستی و مبارزه در جهت سرنگونی دولت‌های دیکتاتوری و سرمایه‌داری و برپایی جامعه‌ای آزاد، برابر، شاد و انسانی است.

با امید و آرزوی دنیای بهتر و شایسته انسان برای همه شهروندان جهان در سال ۲۰۰۴!